

Brussel, 30 juni 2021

Geachte minister-president,

Als bijlage vindt u ten behoeve van de Vlaamse Regering, de resolutie over ventilatie en filtratie in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

Deze resolutie werd door het Vlaams Parlement aangenomen op 30 juni 2021.

Met de meeste hoogachting,

Martine GOOSSENS,
griffier

Liesbeth HOMANS,
voorzitter

De minister-president van de Vlaamse Regering
1000 BRUSSEL

RESOLUTIE

over ventilatie en filtratie in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
  - 1° de oproep 'Open deuren vragen open ramen' van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
  - 2° het rapport 'Kanaries in de coronastrategie: Inspanningen rond broncontrole voor de spiegel' van de SERV;
  - 3° wetenschappelijk onderzoek dat aantoont dat hygiënische mechanische ventilatie het meest performant is om CO₂-concentraties op een stabiel lager niveau te houden, en dat tegelijk wijst op het belang en de impact van (automatische of handmatige) natuurlijke ventilatie;
  - 4° de open brief van 236 wetenschappers aan de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) van juli 2020, waarin ze wijzen op de potentiële verspreiding van SARS-CoV-2 via aerosolen;
  - 5° de oproep van onder andere de WHO en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) om werk te maken van een betere binnenluchtkwaliteit;
  - 6° de normen voor binnenluchtkwaliteit in de codex over het welzijn op het werk, het Binnenmilieubesluit en de EPB-regelgeving (EPB: energieprestatie en binnenklimaat);
  - 7° de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad over de ventilatie van gebouwen;
  - 8° de richtlijnen voor scholen, woonzorgcentra en andere (semi)publieke infrastructuur over het ventileren van binnenruimtes om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan;
  - 9° de werking van mobiele teams om beheerders van zorggebouwen te informeren over een degelijk ventilatiebeleid door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA);
  - 10° het actieplan dat onder meer VIPA voor zorginfrastructuur, en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) en het Departement Onderwijs via Masterplan Scholenbouw 2.0 opgesteld hebben voor de ontwikkeling van een kwaliteitskader voor het ventileren van het welzijns- en onderwijs-patrimonium;
  - 11° het wetenschappelijk onderzoek naar het effect van natuurlijke ventilatie op CO₂-niveaus in klaslokalen;
  - 12° de initiatieven rond ventilatie in publieke gebouwen in Duitsland en Nederland;

- overwegende dat:
  - 1° in de hoorzitting over ventilatie en binnenluchtkwaliteit sommige wetenschappers aangaven dat een CO₂-concentratie vanaf 1000 ppm een negatieve invloed heeft op de productiviteit, de concentratie en het comfort van mensen, en dat vanaf een concentratie van 3000 ppm mensen aangeven slaperig te worden (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 563/2);
  - 2° een preventieve aanpak van de coronabesmettingen goedkoper is dan een curatieve behandeling;
  - 3° hygiënische ventilatie, zowel mechanisch als natuurlijk, effectieve middelen zijn tegen de verspreiding van het coronavirus;
  - 4° de binnenluchtkwaliteit in Vlaamse publieke gebouwen, waaronder scholen, woonzorgcentra en kantoorgebouwen, niet structureel gemonitord wordt;
  - 5° onderzoek aantoonde dat de binnenluchtkwaliteit van onder meer kantoren, woonzorgcentra en scholen vaak onder de kwaliteitseisen ligt, dat die gebouwen in de meeste gevallen de minimumnormen voor hygiënische ventilatie niet halen en dat de buitenluchtkwaliteit zo goed als overal in sterke mate hoger ligt dan de binnenluchtkwaliteit;
  - 6° het algemene bewustzijn over het belang van ventilatie zeer laag is en dat, als er mechanische hygiënische ventilatiesystemen geïnstalleerd zijn in gebouwen, de beheerders vaak niet over de nodige kennis beschikken om die systemen effectief te gebruiken en te onderhouden;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  - 1° het huidige ventilatiebeleid op basis van de nieuwste wetenschappelijke inzichten over binnenluchtkwaliteit en virusoverdracht te evalueren en zo nodig bij te sturen om zo de kwaliteit van de binnenlucht in alle (semi)-publieke gebouwen duurzaam te verbeteren;
  - 2° het maatschappelijke bewustzijn over de voordelen en het belang van hygiëneventilatie te vergroten en actief te communiceren over goede ventilatiepraktijken;
  - 3° werk te maken van een brede bewustmakingscampagne rond het thema van binnenluchtkwaliteit;
  - 4° een beter geïntegreerde aanpak voor het energie- en ventilatiebeleid na te streven in (semi)publieke gebouwen, door middel van onder andere een gecentraliseerde kennisdeling, een gecombineerd investeringsbeleid en op elkaar afgestemde normen, certificering en handhaving, en daarbij:
    - a) de relevante wetgeving, waaronder de codex over het welzijn op het werk, het Binnenmilieubesluit en de EPB-regelgeving beter op elkaar af te stemmen op het vlak van normering, verantwoordelijkheid en handhaving;
    - b) waar dat mogelijk is, de organisatie van diverse types activiteiten in de buitenlucht te stimuleren;
    - c) in het bijzonder aandacht te hebben voor hygiënische ventilatie in gesubsidieerde infrastructuur en het volledige overheidspatrimonium (federaal, Vlaams, provinciaal, lokaal), zoals de administratieve gebouwen en de gebouwen van de onderwijs-, welzijns-, jeugd-, cultuur- en sportinstellingen, door onder meer die sectoren gecoördineerd te informeren en te begeleiden bij de uitvoering van hun ventilatieplannen;
    - d) beheerders van (semi)publieke gebouwen te sensibiliseren over het nut, het gebruik en de werking van CO₂-meters, in het bijzonder over de interpretatie van de CO₂-concentraties en bij een problematische CO₂-meting, volgens de goede praktijken, protocollen uit te werken met de nodige acties om de binnenluchtkwaliteit te verbeteren;

- e) gerichte sectorale sensibiliseringscampagnes te organiseren over het belang van goede hygiënische ventilatie en de geldende ventilatienormen in (semi)publieke gebouwen, met de mogelijkheid voor gebouwbeheerders van (semi)publieke gebouwen om begeleiding te krijgen bij de opmaak van een ventilatieadvies of -plan op maat, dat rekening houdt met de structuur, de ventilatievoorzieningen, de activiteiten, de bezetting van de gebouwen, en bij de sensibilisering in het bijzonder ook aandacht te hebben voor methoden van doelgerichte natuurlijke ventilatie, gecombineerd met CO₂-meters als maatregel op korte termijn in bestaande gebouwen;
- f) gericht te communiceren over de sectorale investeringsprogramma's, die het mogelijk maken om gerichte investeringen op basis van hygiënische ventilatieplannen te ondersteunen. De indieners van lopende subsidieaanvragen voor nieuwbouw- en renovatieprojecten in (semi)publieke gebouwen moeten – zonder gevolgen voor de aanvraagprocedure en het toegewezen budget – de kans krijgen om hun aanvraag (opnieuw) te bekijken met oog voor de nieuwste inzichten en de geldende normen op het vlak van hygiënische ventilatie;
- g) een gecentraliseerde database te ontwikkelen waarin alle hygiënische ventilatiesystemen in (semi)publieke gebouwen in Vlaanderen zijn opgenomen, zodat de inspectiediensten van de Vlaamse overheid over een extra tool beschikken om de luchtkwaliteit en de ventilatiesystemen te inspecteren. Op basis van de informatie in die database (type installatie, leeftijd van het gebouw en de installatie enzovoort) kan het periodieke onderhoud en de afstelling van die installaties ook beter worden verzorgd en opgevolgd;
- h) het Vlaams EnergieBedrijf (VEB) de opdracht te geven om zijn energieaudit voor (semi)publieke gebouwen te verruimen tot een energie- en ventilatieaudit, zodat bij elke vooropgestelde energierenovatie ook de investering in een adequate hygiënische ventilatie mee wordt voorgesteld;
- i) in de REG-premies (REG: rationeel energiegebruik) voor bedrijven ook het belang van ventilatie te integreren, zodat voor bedrijven die investeren in energiezuinige gebouwen, ook in hygiënische ventilatie voorzien wordt;
- j) een periodieke rapportering over de binnenluchtkwaliteit in verschillende publieke sectoren, zoals de cultuur-, welzijns- en sportsector en het onderwijs, op te starten;
- k) de promotie, aankoop en het gebruik van CO₂-meters en mobiele luchtreinigers te faciliteren, als aanvulling op de meer essentiële ventilatiemaatregelen. Zo wordt het coronabesmettingsrisico, ook bij eventuele nieuwe varianten of in een crisissituatie beter onder controle gehouden;

[4]

- 5° een aantrekkelijk opleidingsaanbod uit te werken voor verwarmingsinstallateurs, architecten, aannemers enzovoort, met meer aandacht voor de regelgeving en voor oplossingen in bestaande gebouwen voor verwarming, koeling en ventilatie.

AANGENOMEN DOOR HET VLAAMS PARLEMENT,

Brussel, 30 juni 2021.

Griffier,

Voorzitter,